RKC
REGIONÁLNE KULTÚRNE CENTRUM V PRIEVIDZI

SKLADÁME ÚLOMKY NÁDEJE

8/12/23

REGIONÁLNE KULTÚRNE CENTRUM V PRIEVIDZI
GYMNÁZIUM VAVRINCA BENEDIKTA NEDOŽERSKÉHO

SKLADÁME ÚLOMKY NÁDEJE

Multikultúrny festival Skladáme úlomky nádeje prepája ukrajinskú, židovskú a rómsku menšinu. Cieľom je otvoriť dialóg menšín a širokej verejnosti.

Hlavný organizátor

Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi

Hlavný partner podujatia

Fond na podporu kultúry národnostných menšín

Realizované s finančnou podporou

Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Partnerom podujatia je OZ Berkat

Mediálnym partnerom je Čodnes.sk

PROGRAM

GYMNÁZIUM V. B. NEDOŽERSKÉHO V PRIEVIDZI

10:35 JA A MÔJ SUSED RÓM
KONCERT A PREDNÁŠKA:
BARBORA BOTOŠOVÁ & MAREK KONČEK

REGIONÁLNE KULTÚRNE CENTRUM V PRIEVIDZI

15:30 UMENIE BEZ HRANÍC
VERNISÁŽ UKRAJINSKÝCH VÝTVARNÍKOV: T. SIEDLOVÁ, I. NAVROTSKYI, A. SINJUKOV, S. BERESTOV, S. MICHAJLIČENKO

15:45 TO, ČO NÁS SPÁJA DISKUSIA
B. BOTOŠOVÁ, A. WERNER

HLUCHÉ DNI
PREMIETANIE FILMU
RÉŽIA: P. PEKARČÍK

17:30 BARBORA BOTOŠOVÁ & FRIENDS
KONCERT

18:30 SVETLOPLACHOSŤ
PREMIETANIE FILMU
RÉŽIA: I. OSTROCHOVSKÝ, P. PEKARČÍK

20:00 PRESSBURGER KLEZMER BAND
KONCERT

JA A MÔJ SUSED RÓM

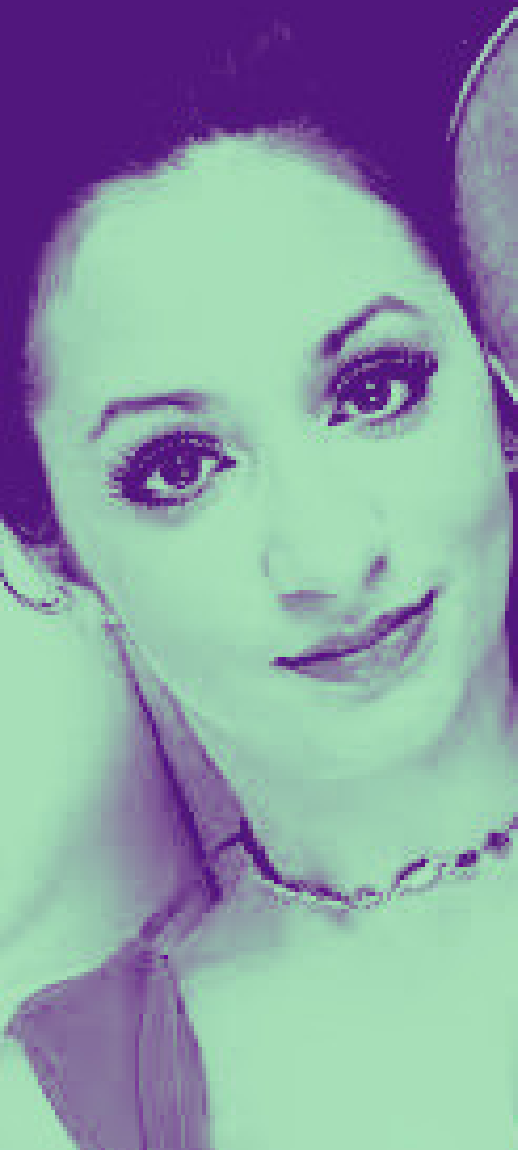

KONCERT A PREDNÁŠKA

Koncert huslistov Barbory Botošovej a Mareka Končeka je spojený s prednáškou a je určený pre žiakov 8. – 9. ročníka základných škôl a študentov stredných škôl. Súčasťou prednášky je prezentácia, ktorá sa dotýka tém histórie Rómov, identity, obdobia asimilovania v 18. storočí, obdobia holokaustu, ale aj vytvorených predsudkov na tému zneužívania sociálneho systému Rómami. Zameriava sa pritom na pozitívne vzory, predostiera krásu a rôznorodosť rómskej kultúry. Je dôležité spoznať Rómov správnym spôsobom a ľudskou cestou.

Hlavným zámerom je dopomôcť k vytváraniu pravdivého obrazu Rómov ako etnika. Nakoľko panuje v dnešnej dobe skreslený pohľad na Rómov, ktorý vychádza z mýtov, negatívnych stereotypov a primárneho zobrazovania Rómov žijúcich v sociálne vylúčených komunitách, je dôležité odborným spôsobom ovplyvňovať mienku mladých ľudí, ktorí predstavujú budúcnosť našej spoločnosti.

Autormi a prednášajúcimi lektormi sú dvaja vysokoškolsky vzdelaní Rómovia, umelci a zároveň pedagógovia – Barbora Botošová a Marek Konček. Predstavia žiakom a študentom krásy rómskej hudby. Zaznejú skladby, ktoré vznikli na základe inšpirácie rómskou hudbou, rómske ľudové piesne, ktoré vznikli počas druhej svetovej vojny v pracovných táboroch a známe melódie z filmu „Cigáni idú do neba“.

UMENIE BEZ HRANÍC

VÝSTAVA UKRAJINSKÝCH VÝTVARNÍKOV

TATIANA SIEDLOVA
Narodila sa v Kyjeve na Ukrajine. Svoje výtvarné vzdelanie získala v Kyjeve v rokoch 1992 – 1998. Tu sa pre jej budúce smerovanie stal obzvlášť prínosným príklad uznávaného profesora Petra Alexandroviča Zikunova.
Po zavŕšení štúdií sa Siedlova stala členom Únie umelcov Ukrajiny a neskôr aj Únie umelcov Slovenska. Zúčastnila sa mnohých výstav. Od roku 2011 žije a pracuje na Slovensku. V rokoch 2012-2013 učila na strednej škole v Nitre. V rokoch 2011 až 2019 viedla kurz maľovania v Prievidzi v umeleckej agentúre Musicum Ad Libitum. Organizuje výstavy ukrajinských výtvarníkov v Zväze výtvarníkov Slovenska v Bratislave, napr. v rozhlase a televízii RTVS. Reprezentovala Slovensko na rôznych medzinárodných súťažiach a výstavách v Taliansku, Nemecku, Rakúsku, Českej republike, Francúzsku, Anglicku a na samotnom Slovensku. Za svoju tvorbu získala v roku 2015 Ocenenie medzinárodnej poroty na Výstave mladých ruských umelcov v Bratislave.

Osobitá tvorba Tatiany Siedlovej dokazuje, že klasická poctivá maľba a reč inotajov sú schopné upútať i v aktuálnej dobe. Jej diela sú tak výzvou nielen k estetickému stanovisku, ale aj k filozofickým úvahám. V neustále napredujúcej spoločnosti napriek množstvu nových objavov a poznatkov sa z nášho sveta akosi vytrácajú morálne hodnoty, stúpa ľahostajnosť a násilie. V takejto situácii zohráva nezastupiteľnú úlohu umenie. Umenie, ktoré poľudšťuje, ktorého výtvarné výpovede sú zároveň otázkami. Týmto spôsobom komunikuje i tvorba Tatiany Siedlovej. Diváka vyruší a konfrontuje s motívmi jej konania i zmyslom žitia. Hoci v dielach manželskej dvojice Igora Navrotskeho a Tatiany Siedlovej nadobudlo splynutie tradície s modernosťou osobitý výtvarný výraz, v súčasnosti sú oveľa viac známi za hranicami ako doma. Jej diela sa nachádzajú vo verejných a súkromných zbierkach napr. v Nemecku, Holandsku, vo Veľkej Británii, či USA a Austrálii. Tvorba umelkyne v jej najzásadnejších témach sa vinie od alegorických scén cez štylizované portréty, akty, zátišia až po zobrazenia zvierat často s humornou myšlienkou. Popri maliarskej tvorbe sa venuje organizovaniu workshopov a pedagogickej činnosti. Vyučuje výtvarné techniky a vedie kurzy klasickej viacvrstvovej maľby.

Podobne ako väčšina umelcov Siedlova najprv musela prejsť cestou skúmania, experimentovania a filtrácie, kým objavila osobný výtvarný prejav. Tým sa stala výtvarníkom zrelým so zreteľne vyhranenou maliarskou víziou. Verí v silu individuality, napriek tomu rešpektuje remeslo a umenie starých majstrov. Jej vzorom sa stal Rembrandt (predovšetkým jeho neskorá tvorba), Caravaggio, Goya a ruskí umelci ako napr. Repin, či Kramskoi. Z toho vychádza očarenie technikou maľby, ktorá je v jej používanej podobe na súčasnej slovenskej výtvarnej scéne ojedinelou. Umelkyňa ovláda túto klasickú techniku naozaj bravúrne. Podobne ako starí majstri, ukladá jednu lazúrnu vrstvu na druhú, aby dosiahla špecifickú, novú farebnosť. Lom svetla následne zintenzívňuje dojem hĺbky, priehľadnosti a plastickosti. Technika si vyžaduje vysokú mieru disciplinovanosti a trpezlivosti, ktorá podľa jej slov v súčasnom výtvarníctve absentuje. Leskom starého sveta jej diela žiaria nielen kvôli klasickej technike, ale aj vďaka motívom, ktoré spracovávajú. Alegórie, metafory, novodobé prerozprávania dávnych príbehov majú v sebe vždy kúsok romantickej drámy a scénického umenia. Umelkyňa narába so zástupným zobrazením, prostredníctvom ktorého spracováva problematiku vzťahu jednotlivcov k sebe navzájom a k spoločnosti. Maliarka týmto spôsobom spája svet vizuálne vnímateľný so svetom nadzmyslovým, či fiktívnym. Štýlovo jej možno zaradiť k realistickým umelcom so zmyslom pre vnímanie abstraktnej poetiky a symbolizmu.

T. Siedlova, Jozephina 2023

T. Siedlova, Eva

I. Navrotskyi, Kvety vo váze 2023

IGOR NAVROTSKYI

Akademický maliar Igor Navrotskyi sa narodil v Kyjeve. Študoval na prestížnej umeleckej vysokej škole – odbor výtvarné umenie v Kyjeve. Sú mu vlastné rôzne techniky malieb, má rád experimentovanie a hľadanie vlastných výrazových možností – následná filtrácia týchto snáh sú prezentované v nespočetných národných i nadnárodných výstavách. Tvorbou sa vymyká bežným štandardom, sú to diela s vysokou umeleckou hodnotou a jeho výrazovosť nepozná hranice, zobrazuje tak abstraktne ponímaný svet okolo seba, ako aj realisticky zobrazuje najmä portréty- sú pocitovo veselé, smutné, nežné, mierne surrealistické, nie je tu nič, čo by svojským štýlom neznázornil. Jeho videnie sveta je nesmierne originálne a netradičné, odráža sa v celej jeho tvorbe, tu vás nič nenudí - ale udivuje, kam až vie zájsť so svojou predstavivosťou - stavia pred nás umelca, zrelého a s jasnou víziou stvárňovaného sveta, obohatenou o intelektuálne hádanky, tvoriac reálny obraz v nereálnych súvislostiach. Pracuje v štýle starých majstrov v modernom poňatí. Má inšpiráciu z obrazov starých majstrov ako Rembrandt, či Repin.

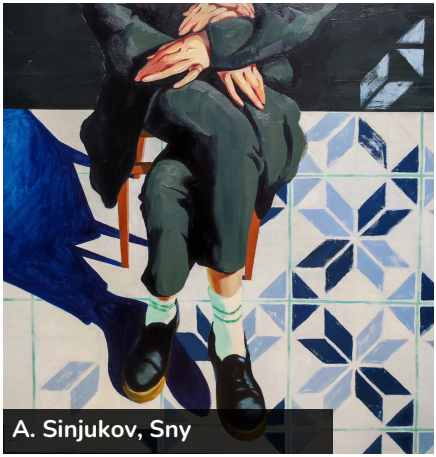

A. Sinjukov, Sny

Akad. maliar I. Navrotskyi mal viac ako 40 výstav po celom svete – hlavne Nemecko a Rakúsko. Zastupoval Slovenskú republiku v zahraničných na prestížnych súťažiach, napr. v Taliansku – výstava "PERLA ADRIA" august 2014.

Najviac cenené sú jeho úžasné, nadčasové portréty, ktoré sú jeho doménou. Taktiež sa venuje úžasnému abstraktnému zobrazeniu kvetinových motívov, ktoré vyniká zvláštnou farebnosťou a je prejavom jeho lásky k prírode.

ALEKSEJ SINJUKOV

Narodil sa v Kyjeve v roku 1998. V roku 2010 získal prvé miesto v nominačnej experimentálnej maľbe v kategórii pro na medzinárodnej súťaži Ukrajinský týždeň umenia (Kyjev). Na 2. mieste sa umiestnil na 5. Medzinárodnej súťaži mládeže vo výtvarnom umení v Charkove v roku 2014. V rokoch 2010 – 2020 vystavoval svoje práce na jedenástich výstavách v Madride, Kyjeve, Mykolajive, Minsku a Ľvove.

S. Berestov, Cesta do dediny

SERGEJ BERESTOV

Narodil sa v roku 1990 v meste Žitomir (Ukrajina). Už počas štúdia na strednej škole sa vo voľnom čase zaoberal svojou najväčšou záľubou – maľovaním.
S pribúdajucim vekom sa jeho túžba stať sa umelcom znásobila a výber profesie bol jednoznačný. Po skončení Žitomírskej akadémie umenia a kultúry v roku 2009 sa začína jeho pedagogicko-umelecká kariéra. Jeho tvorba je zameraná na jedinečnosť prírody, odzrkadľuje jej hĺbku a krásu. Známy ukrajinský básnik Leonid Mikolajenko povedal o umelcovi: „Sergej Berestov je z tých umelcov o ktorých sa hovorí, že sú talentovaní, robia všetko podľa najvyšších zákonov krásy a svojou pracovitosťou sú až posadnutí.“

Každé dielo Sergeja Berestova je výnimočné, zachytáva dokonalosť a harmóniu prírody. Jeho diela sú zastúpené v mnohých súkromných zbierkach, galériách a múzeách Ukrajiny, Poľska, Nemecka a Rakúska. V roku 2020 sa stal víťazom medzinárodnej súťaže "THE BEST ARTIST-2020".

S. Michajličenko, Ruže

SERGEJ MICHAJLIČENKO

Narodil sa v roku 1970 v meste Sumy (Ukrajina) v umeleckej rodine. Otec Viktor Michajličenko a matka Galina Michajličenková boli známi akademickí maliari.

V roku 1990 skončil Taškentskú akadémiu umenia, následne pôsobí ako scénicky výtvarník v Surchadinskom regionálnom divadle. Od roku 2000 žije a pracuje v Taliansku, ktoré sa preňho stáva školou koloristiky. Prvýkrát navštevuje galériu v Salerne, je nadšený farebnosťou a impresiou diel talianskych autorov, čo je inšpiráciou v jeho budúcej tvorbe. Od r. 2012 sa stáva členom Národného zväzu umelcov Ukrajiny. Diela autora sa nachádzajú v mnohých galériách, regionálnych múzeách (Sumy, Poltava, Kijev), súkromných zbierkach Ukrajiny, Slovenska, Talianska, Anglicka a Nemecka.

BARBORA BOTOŠOVÁ & FRIENDS

KONCERT

BARBORA BOTOŠOVÁ

Pochádza z hudobníckej rodiny. Jej otec je známy hudobník Eugen Botoš a starý otec bol legendárny huslista - Ján Berky Mrenica starší. Je prirodzené, že sa rozhodla svoj život zasvätiť hudbe a pokračovať v rodinnej hudobnej tradícii. Hru na husliach vyštudovala na VŠMU v triede prof. Petra Michalicu, zdokonaľovala sa na kurzoch u Jindřicha Pazderu a kompozičné základy dostala na kurze kompozície u Ľubice Čekovskej. Okrem svojho interpretačného umenia pôsobí aj ako aranžérka, hudobná lektorka a skomponovala viaceré autorské kompozície.
Spolupracuje na rôznych hudobných projektoch, venuje sa rozmanitým hudobným žánrom od klasickej hudby až po world music a ethno-Jazz.
Je primáškou v skupine Barbora Botošová Band, pôsobí v sláčikovom kvartete Woman Rebels, účinkuje v rôznych komorných zoskupeniach a multižánrových kapelách. V roku 2019 vydala a pokrstila svoj debutový album s názvom "Colors of my Soul". V roku 2023 vyšiel jej druhý hudobný album s názvom „Roshambo“.

Barbora ako všestranná husľová virtuózka má skúsenosti s tradičnou aj klasickou hudbou, jazzovou improvizáciou a miluje balkánsku hudbu. Svoju prvú kapelu Bohémiens založila a viedla vo veku 21 rokov a odvtedy je rešpektovanou „primáškou“.
Pri príprave debutového albumu „Colors of my Soul“ (Hudobný fond, 2019) zhromaždila okolo seba skupinu hudobníkov zo Slovenska, Balkánu a Poľska, svojich priateľov, aby s ich pomocou vytvorila výnimočné dielo, ktoré predstaví jej vnímanie diverzity v hudbe. Vlastné skladby a aranžmány slovenských a rómskych ľudových piesní v spojení s medzinárodnou zostavou hudobníkov odkrývajú jej osobnosť plnú ohňa, vášne, predstavivosti, šarmu a výnimočnej virtuozity. Barbora účinkovala na mnohých festivaloch, napríklad na Cross Culture Festival vo Varšave, na International Roma Day Festival 2019 v Belgicku a veľa koncertuje na Slovensku a okolitých krajinách.
Originálne aranžmány sú plné prekvapení a prepojení rôznych žánrov od ethno jazzu, flamenca, cez funk, folklór rôznych národov, latino až po balkánske beaty a orientálne príchute.

PRESSBURGER KLEZMER BAND NOKH A MOL!

KONCERT

Foto: Dominik Jánovský

Stálica (nielen domácej) world music - Preßburger Klezmer Band napriek takmer 30-ročnej existencii stále prekvapuje novými zaujímavými projektmi. Kapela, ktorej vizitkou je deväť CD albumov a dve „elpéčka“, prestížne ocenenie Radio_head Award, očarila divákov na stovkách koncertov nielen u nás doma, ale aj v desiatkach európskych krajín a v zámorí, prichádza opäť raz s niečím špeciálnym. Aj keď len prednedávnom prezentovala nový CD/LP album Korene / Roots (ktorý aktuálne boduje v prestížnom rebríčku World Music Charts Europe), nezaháľa a opäť prináša niečo osobité, ako to už naznačuje veľavravný názov nového projektu – Preßburger Klezmer BIG Band s podtitulom nokh a mol! (ešte raz!). Napriek tomu, že klezmer – ľudovú hudbu východných Židov (Aškenázov) - pôvodne predstavovali malé zoskupenia potulných muzikantov, postupne, aj vďaka masovej emigrácii Židov do Ameriky, nadobudla iný ráz.

Jednoducho pôsobiaci hudobníci sa postupne transformovali do noblesných tanečných orchestrov, v americkom prostredí bigbandov podobných slávnym džezovým ansámblom. Svedčia o tom napokon stovky nahrávok na šelakových

Foto: Ondrej Koščík

platniach, z ktorých čerpali inšpiráciu v svojich slávnych kompozíciách aj takí velikáni ako Benny Goodman a George Gershwin.

Prešporskí klezmeráci, ako ich familiárne volajú, už dlhšie koketovali s väčším nástrojovým obsadením. Od kapely, ktorá spolupracovala aj s nositeľmi Grammy ako trúbkarom Frankom Londonom a spevákom Lorinom Sklambergom z dnes už legendárnych The Klezmatics, alebo vynikajúcim anglickým klarinetistom Merlinom Shepherdom, tak nebolo žiadnym prekvapením, že sa rozhodla rozšíriť svoje rady o dychovú sekciu a pripraviť riadne „našľapaný“ program.

O tom, že to takto skutočne funguje, sa mohli presvedčiť diváci už na dvoch koncertných turné.

Málokto vie, že táto dnes už legendárna kapela začala amatérskym muzicírovaním. Stalo sa to v roku 1995, a tak sa bratislavskí klezmeri pomaly, ale iste, blížia neuveriteľným 30 rokom od svojho založenia.

Napriek tomu, nemožno cítiť, že by kapela zo svojho entuziazmu pre klezmer muziku ubrala. Skôr naopak. Preßburger Klezmer BIG Band vás svojou vášňou a energiou hneď dvihne zo stoličiek a vyzve do tanca.

TO, ČO NÁS SPÁJA

DISKUSIA TÝKAJÚCA SA PREPOJENIA UKRAJINSKEJ, RÓMSKEJ A ŽIDOVSKEJ KULTÚRY.

Cieľom je otvoriť multikultúrny dialóg menšín a širokej verejnosti a poukázať na prepojenie týchto minorít spoločnou historickou skúsenosťou. Toto historické prepojenie má svoje vyjadrenie aj v kultúre a osobitne v hudbe, ako jednom z najsilnejších prvkov kultúry týchto menšín. Ide o hudobnú tradíciu judaizmu – klezmer, ktorá sa vyskytuje tak v židovskej hudbe, ako aj rómskej a svoje korene má na dnešnom území Ukrajiny.

Diskusiu budú viesť Andrej Werner a Barbora Botošová.

HLUCHÉ DNI

FILM

RÉŽIA: PAVOL PEKARČÍK, 2019

Film Hluché dni prináša štyri príbehy o nepočujúcich deťoch z rómskych osád, ktoré pozorujú svoje okolie bez toho, aby mu úplne rozumeli a snívajú svoj vlastný svet: o Sandre, ktorá miluje futbal a Ronaldinha, o Mariánovi, ktorý sa chce stať rušňovodičom a zároveň Van Dammom, o Alene a Reném, ktorí sa obávajú, že sa im narodí hluché dieťa, o súrodencoch Romanovi, Kristiánovi a Karmen, ktorí snívajú o záchode a skutočnej obývačke.

Na festivale Skladáme úlomky nádeje si z filmu Pavla Pekarčíka Hluché dni budú môcť diváci pozrieť práve tento posledný príbeh o troch súrodencoch a ich sne.

SVETLOPLACHOSŤ

FILM

RÉŽIA: IVAN OSTROCHOVSKÝ, PAVOL PEKARČÍK, 2023

V jedno chladné februárové ráno prichádza dvanásťročný Niki a jeho rodina na charkovskú stanicu metra, aby sa ukryli pred desivou vojnou, ktorá zúri v uliciach ich mesta. Pre Nikiho rodinu sa denné svetlo stáva synonymom smrteľného nebezpečenstva. Chlapec nesmie opustiť priestory stanice, kde žije spolu so stovkami ďalších ľudí pod neustálou žiarou neónových svetiel. Niki sa bezcieľne túla po opustených vagónoch a nástupištiach a keď stretne jedenásťročnú Viku, otvorí sa pred ním celkom nový svet. Deti sa postupne zbližujú a spoločne nachádzajú odvahu opäť pocítiť na tvári slnečné lúče.

SKLADÁME ÚLOMKY NÁDEJE

VYDALO:
REGIONÁLNE KULTÚRNE CENTRUM V PRIEVIDZI

ZODPOVEDNÍ REDAKTORI: MGR. ĽUDMILA HÚSKOVÁ
ING. PETER CAGÁŇ
ZOSTAVILA: MGR. MAGDALÉNA HIANIKOVÁ, DIS. ART.
GRAFICKÁ ÚPRAVA: MGR. PETRA CHOROBOVÁ
TLAČ: PATRIA I., spol. s r. o.
NÁKLAD: 50 KS
DECEMBER 2023